

GemeenteGroeGroep: gouden concept van omzien naar elkaar

De GemeenteGroeGroep (GGG) is al ruim twee decennia een begrip binnen de PKN. De kerk heeft met het concept van de kleine groep goud in handen in onze individualistische cultuur, aldus ds. Pieter Both tijdens de volgeboekte landelijke GGG-dag zaterdag in Harderwijk.

 Hanneke Goudappel

Harderwijk | Het opwekkingslied dat aan het begin van de dag klinkt is tekenend voor de dag én voor de GemeenteGroeGroepen. 'Breng ons samen, één in uw naam. Ieder is welkom hier binnen te gaan. Samen, één door de Geest.' Zo'n 250 mensen zingen het met enthousiasme. Predikanten, ouderlingen, veel groepsleiders en niet te vergeten belangstellenden uit andere kerken zijn uit alle windstreken van het land naar kerkgebouw De Regenboog in Harderwijk gereisd. Ze komen voor inspiratie voor het nieuwe kerkelijk seizoen.

Velen zijn gespreksleider van een GemeenteGroeGroep (GGG). Dat is een groep mensen uit een christelijke gemeente die op regelmatige basis bij elkaar komt en praat over het geloof. Naar schatting zijn er zo'n tienduizend mensen betrokken bij een groeigroep, schat het Evangelisch Werkverband (EWV). Deze organisatie binnen de Protestantse Kerk in Nederland begon twintig jaar geleden met het concept van de Groeigroepen, met als doel: groei in geloof en onderlinge verbondenheid.

Samen geloven

Elk jaar brengt het Evangelisch Werkverband een nieuw themaboek uit met gespreksmateriaal. Dit seizoen heeft het als titel *Dit is mijn lichaam. De kracht van samen geloven in een verbrokkende samenleving*. Het thema is gekozen tegen de achtergrond van onze geïndividualiseerde samenleving, vertelt Pieter Both, predikant van de hervormde wijkgemeente De Regenboog in Harderwijk. „Vrijheid mag dan wel het hoogste goed zijn sinds de verlichting, ze heeft ook een prijs: toenemende eenzaamheid. Ook onder jongeren. Zij gaan gebukt onder de druk om hun eigen levenspad helemaal zelf vorm te geven.”

We zijn niet bedoeld als individualistische mensen, vervolgt Both. „Bij de bevrijding van het individu zijn we iets kwijtgeraakt: sociale verbanden en het besef dat we deel zijn van een groter geheel. In de kerk kun je ervaren dat de betekenis van je leven niet door jezelf bedacht en ontplooid hoeft te worden.”

Vriendschappen

De kleine groep kan een belangrijke rol spelen in het leven van mensen. Dat klinkt door in allerlei verhalen op de GGG-dag. Workshopleider ds. Inge de Rouwe vertelt hoe ze een paar jaar geleden in Ten Boer kwam wonen als predikantsvrouw. Ze werd lid van een GGG-groep om contacten op te doen. „Ik leerde snel mensen kennen, zag hoe er vriendschappen groeiden, verjaardagen werden gevierd en mensen elkaar hielpen bij een verhuizing. Dat is het mooie aan de kleine groep. We gaan op zondag de kerk in en uit; maar wat houdt kerk-zijn de rest van de week in? De groep deed mij goed en dat zag ik ook bij anderen.” Inmiddels is ze zelf ook predikant en leidt ze samen met haar man het GemeenteGroeGroepwerk in Ten Boer.

De Rouwes verhaal - één van de tien verdiepende workshops - gaat over onderling pastoraat en gemeentepastoraat. Ze deed voor haar scriptie tijdens de predikantsopleiding aan de Protestantse Theologische Universiteit (PThU) onderzoek naar het pastoraat in groepen. „Wanneer ik vroeg: 'wat doet u aan onderling pastoraat?' kreeg ik bijna altijd als antwoord: 'Dat doen we niet, dat doet de dominee'.”

Wanneer ze doorvroeg en woorden als omzien, zorg voor elkaar gebruikte, beaamden mensen dat er wel degelijk pastoraat was binnen de groep. „Het is mijn heilige overtuiging dat we geroepen zijn pastor voor elkaar te zijn. Geroepen om elkaar te dienen vanuit liefde. In de GGG-groep

Pieter Both, predikant van de hervormde wijkgemeente De Regenboog in Harderwijk: „In de kerk kun je ervaren dat de betekenis van je leven niet door jezelf bedacht en ontplooid hoeft te worden.”

Foto: Geert van Wijngaarden

Iedereen is welkom, maar het is geen therapiegroep. Vraag advies als het te ingewikkeld wordt

pen steunen en bemoedigen mensen elkaar in het dagelijks leven.”

Zorg voor elkaar is er ook binnen andere groepen in de samenleving. Wat onderscheidt een GemeenteGroeGroep van een voetbalclub of padvindersclub, vraagt De Rouwe. De kern is wat haar betreft dat je samen uit de Bijbel leest, bidt en deelt hoe je dat verbindt met je eigen leven. Groepen die het heel gezellig hebben samen, maar waar de Bijbel niet open gaat, die zullen het uiteindelijk niet redden, zegt ze stellig. „Waarom niet?”, wil een deelnemer weten. De Rouwe: „De verbinding met Christus is nodig om onze menselijke verschillen te overstijgen. Uit onszelf hebben we niet altijd de behoefte om elkaar

liefdevol te benaderen. Misschien lukt dat wel als het goed gaat, maar vaak niet wanneer het lastig wordt in de groep.”

Hobbels

Ze heeft op een bord in de ruimte een regel uit psalm 33 geschreven: 'Zie hoe lieflijk het is als broeders/zusters tezamen wonen'. „Is dat zo in de praktijk?”, vraagt De Rouwe. Uit de reacties blijkt wel dat onderling pastoraat in de groep niet altijd gemakkelijk is en dat er behoorlijke hobbels kunnen zijn. Een deelnemer uit Eindhoven vertelt dat ze heel wat heeft meegemaakt in de groep: dominante mensen, iemand met borderline, iemand die aan alcohol verslaafd was. „Mensen zoeken een veilige omgeving, en vervolgens sturen wij ze weer weg omdat de groep er aan onderdoor gaat. Ik krijg daar hoofdpijn van”, vertelt ze.

De Rouwe benadrukt dat het zwaardere of specialistischere pastoraat nooit aan de groep mag worden overgelaten. „Iedereen is welkom, maar het is geen therapiegroep. Neem iemand die veel aandacht vraagt apart. Laat merken dat je de persoon ziet en vraag of je voor hem mag bidden, maar ook of je de proble-

matiek mag bespreken met iemand anders. Vraag altijd advies als het ingewikkeld wordt”, adviseert ze. Haar ervaring is dat de onderlinge zorg in de groep en het ambtelijk pastoraat elkaar nodig hebben en elkaar heel goed aanvullen.

Een andere hobbel kan de setting van de kerk of plaats zijn, waarbinnen de groep functioneert. In een dorp kan de geschiedenis in de weg zitten om elkaar te vertrouwen, of om nieuwe wegen in te slaan, is de ervaring van workshopdeelnemer Geert Benedictus uit Garyp. Jaren geleden zijn er in zijn dorp mensen vanuit de traditionele kerk vertrokken naar een pinkstergemeente en naar de Vrije Baptistengemeente Bethel in Drachten. De interkerkelijke gebedsgroep, die werd gestart in het dorp, werd in eerste instantie argwanend bekeken. Deze groep krijgt dit seizoen een vervolg als GemeenteGroeGroep, vertelt hij.

De Rouwe hoort vaker dat de Groeigroepen in de gemeente wat argwanend worden bekeken. „Blijf het contact zoeken”, adviseert ze. „Vertel open waarmee je bezig bent, zowel richting de kerkenraad als de hele gemeente. Dat kan drempelverlagend werken.”